

Contactfunctionaris. Een functie voor de politie? (2003). Frank van Gemert (Regioplan Beleidsonderzoek, Amsterdam). Verkenningen 7

Doelstelling

Het inventariseren van verschillende soorten contactfunctionarissen en het evalueren van de resultaten die zij bereikt hebben, ten behoeve van gedachten- en besluitvorming over een (bredere) toepassing van hun aanpak.

Onderzoeksvragen

1. Welke typen contactfunctionarissen kunnen worden onderscheiden?
2. Is het werk van contactfunctionarissen zinvol en effectief; waaruit blijkt dat en wat zijn daarvoor de verklaringen?
3. Kan de functie breder worden toegepast?

Methoden van onderzoek

- inventarisatie van contactfunctionarissen: 55 (niet uitputtend)
- 4 case studies in Amersfoort, Rotterdam, Den Haag en Enschede: documentenanalyse en interviews

Samenvatting

Deze verkenning gaat over het functioneren van zogeheten 'contactfunctionarissen' en de ontwikkeling die hun functie en functioneren sinds hun introductie eind jaren '80 heeft doorgemaakt. Generieke uitspraken over het nut of effect van hun werkzaamheden worden niet beoogd, wel het zoeken naar bouwstenen voor succesvol opereren. Daaraan verbonden is de vraag of het concept wellicht bredere toepassing verdient.

Contactfunctionarissen zijn destijds geïntroduceerd als een soort intermediair tussen de politie en met name de Marokkaanse gemeenschap, bedoeld voor verbetering van de onderlinge communicatie in het algemeen en de (preventieve) aanpak van probleemjongeren in het bijzonder. In het onderzoek zijn 55 functionarissen in 20 verschillende organisaties getraceerd, waarvan het merendeel (24) zich richt op Marokkanen. Hoewel zij in meerdere sectoren actief zijn, waaronder onderwijs en welzijn, beweegt of bewoog het merendeel zich op het werkterrein van de politie. Hun werkwijzen verschillen sterk, afhankelijk deels van de sector waarin ze werkzaam zijn, en van hun doelstellingen: gericht op uitvoerende taken buiten de moederorganisatie (bijvoorbeeld de politie) of op beleidstaken daarbinnen.

Het functioneren van contactfunctionarissen, het nut en effect daarvan, blijkt amper onderwerp zijn geweest van interne of externe evaluaties. Om toch uitspraken te kunnen doen over bouwstenen voor succesvol opereren, zijn vier gevalstudies verricht. Daarbij is gezocht naar langlopende projecten met een 'goede staat van dienst'. Uit de studies komen de volgende succesfactoren naar voren: het werk heeft baat bij een lange(re) bestaansduur; bekendheid met (de cultuur van) de doelgroep helpt bij het opbouwen van een vertrouwensrelatie; heldere communicatie is van belang, ook om geen verkeerde verwachtingen te wekken; en om effectief te zijn moet men volwaardig deel uitmaken van de moederorganisatie (i.c. de politie).

Geconcludeerd wordt dat het werk nu minder dan vroeger gericht is op de eerste generatie, mede doordat de tweede en ook derde generatie zich nu beter laat benaderen. Bij dit alles draait het onverminderd vrijwel uitsluitend om Marokkanen. Of onderbrenging bij de politie wel of niet de voorkeur heeft, kan niet eenduidig worden beantwoord. Voor pleit een groter *commitment* van de politie, tegen een grotere afstand met de doelgroep.

De onderzoeker ziet al met al een toekomst weggelegd voor een nieuw type contactfunctionaris, die in hoofdzaak beleidstaken vervult binnen een korps. Zijn werk bestaat dan enerzijds uit contact leggen en onderhouden met uiteenlopende allochtone instanties en organisaties en anderzijds binnen het korps veranderingen in gang zetten om te zorgen dat de afstand tot die groepen klein blijft.